

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

A földadó leszállítása.

(a) Az országos gazdasági egyesület kebelében legközelebb felmerült az eszme, hogy az egyesenes adók tervezett reformjával kapcsolatban a földadó leszállíttassék. Mikor a földművelés a roppant árdepresszió következtében a maga nemében páratlanul nehéz válság sokféle bajaival küzd, mikor a búza piaci ára a termelés költségeit sem fedezi s így a gazdaember kevesebbet kap természetért, mint amennyibe az neki került, a földadó-leszállítás eszméjének szükségképpen föl kellett merülni.

Ama sokféle helyes vagy kétes értékű orvosság között, mely a mezőgazdasági válság enyhítése tárgyában hivatottak és nem hivatottak részéről az utóbbi időben felvetettek, ez az eszme, bármi merésznek lássék első pillanatra, mindenesetre a legtermészetesebb és leginkább diszkutálhatónak mondható. Valósítása sokféle nehézségbe ütközik ugyan s kivétel csak az államháztartás egyensúlyának állandó megrontása nélkül kívánatos, hisz másképp a gazdaembernek nem használna, mert végre is csak ő lenne kénytelen azt, amit a földadó leszállítása címén nyert, más név alatt a kincstárba megfizetni. Komolyak és sokfélék a kiviteli nehézségei, mindazonáltal azt hisszük, hogy a megpendített eszmében egy egészséges mag rejlik, s hogy az ügy általában megérdemli, hogy komolyan, behatóan foglalkozzanak vele nemcsak a társadalom érdekelt tényezői, hanem a hivatalos körök is. Az ügy megvitatásának folyamában remélhetőleg felmerül olyan tervezet is, amely a kincstári érdek lényegesebb károsítása nélkül megkönnyíti a földművelés terheit, legalább abban a végtelenül nehéz átmeneti időszakban, melyben jelenleg él.

Nem egyszer megtörtént, hogy kivételes körülmények közt kivételes eszközökkel sietett az állam segélyére egyes iparágak, vagy kereskedelemnek, midőn például a bankokat abba a helyzetbe hozta, hogy a termelési ágakat rendkívül módon támogassák.

Nem egyszer előfordult, hogy az ilyen segélyakció áldozatokat mért a kincstárba, de ez áldozat dúsán visszatért azzal, hogy a nemzeti vagyon nagyobb veszteségektől megóvatott. Valahányszor egy termelési ág komolyan válságba kerül, mindig az állam az, melynek közbe kell lépnie, amit

a körülményeknek megfelelő alakban meg is szokott tenni.

Hogy a földművelés ma súlyos válságban van, azt a tényleges arviszonyokkal szemben tagadni tovább gyerekes kísérlet. És hogy a mezőgazdaság speciálisan a magyar állam egész közgazdasági lételének alapszóla, hogy jelentősége összehasonlíthatatlanul nagyobb nálunk, mint azon országokban, hol a gyáripar teljesen ki van fejlődve, az egyáltalán kétségbe vonhatatlan.

Nálunk tehát különösen fontos érdeke az államnak a mezőgazdasági válság romboló hatásainak enyhítése. Midőn a földművelésnek segélyére siet, saját magának tesz szolgálatot, mert a földművelés bajai lényegileg az ő bajai, melyek belső békéjére, államháztartására, anyagi és szellemi fejlődésére közvetlen befolyással vannak.

Azok az eszközök, melyek eddig a magyar mezőgazdaság támogatására az állam részéről kilátásba helyezettek, többé-kevésbé mind azon hibában leledzenek, hogy alkalmazásuk üdvös hatásai a legjobb esetben is csak évek múltán lesznek érezhetők: már pedig a rendkívüli helyzet olyan orvosságok használatát követi, melyek hatásai nyomban érezhetők, melyek a gazdaember terheit azonnal megkönnyítik, legalább addig, míg a mostani fergeteg el nem vonul, míg a valószínű átmeneti állapotból ismét ki nem fejlődik valami definitívum, melyhez azután egyesenes adóink egész rendszerét alkalmazhatjuk.

Ilyen nyomban megkönnyebbülést nyújtó eszköz csak a földadónak legalább bizonyos időre való mérséklése. Csak ez nyújthat bizonyos kárpótlást a gazdának a veszteségért, melyet az árnyatlanság következtében szenved. Ez mérsékelheti termelési költségeit s teheti a magyar búzát ismét kiviteli képessé, amiből a kereskedés és forgalom szintén kiveszi a maga hasznát.

A földadó leszállítás eszméje tehát mindenesetre megérdemli, hogy alaposan, minden irányban megvitatásuk s a hivatalos körök ne foglaljanak el vele szemben a priori föltétlenül visszautasító, szuverén megvetést tanúsító magaviseletet.

Az, hogy az államnak szüksége van az egész földadóra, hogy a földadó-kataszter az egész ország nagy részében rossz, s nem hű tükre a jövedelemnek, csupa merő ősi igazságok. Csakhogy éppen ilyen ősi igazság az is, hogy az állam még áldo-

zatokkal is segíteni köteles a kivételes válsággal küzdő földmivest, amint megsegítette a termelés és munka más ágait, midőn azok rendkívüli inségsége jutottak.

Hogy az eszme éppen olyan alakban valószínű vagy valószínűsíthető meg, a milyenben az országos gazdasági egyesületben fölmerült, arról elterhetnek a vélemények s főleg a kiviteli módok tárgyában kívánatos a beható eszmecseré. De hogy egészséges mag rejlik benne, az kétségtelen. Eppen azért nem hisszük, hogy ez az eszme egyhamar le fogna tűnni a napirendről.

Vasút-ügyi bizottságunk elnöke.

A bot ördöge nem engedi megnyugodni közéletünk elismert vezetőit. Két interpelláció az országban, egy fejelemi feljelentés Mikecz Ödön dr. ellen az ármentesítő-társulatnál és egy másik fejelemi feljelentés a m. kir. államvasutak elnök-igazgatójánál a szentesi állomásfőnök és pénztáros ellen, mely utóbbiban közéletünk kitűnősége a nevezett tisztviselőnek Szentesről más állomásra való elhelyezését színt követeli — mindez az elismert vezérkormány sajnó fájdalomnak enyhítését és a keblében pusztító bosszúindulat epikionálásának könnyítését célozza.

Semmi közünk a sajnó sebhöz, sem s bosszúsághoz denúnciaciókhoz. Akinak a gyomra ez utóbbi beveszi, legyen neki az ő guszta szerint. Még kevésbé van szándékunkban akár a Mikecz Ödön dr., akár a szentesi állomási tisztviselő pártját fogni, amire szükségünk sincsen, mert az ellenük forduló alacsony denúnciaciókkal szemben meg fogják állani a helyüket nyugodt lélekkel. — De van e két denúnciaciónak egy karakterisztikus vonása, melylyel — közérdekből — kell foglalkoznunk.

Nevezetesen az, hogy a 48-as párti, tehát demokrata vezér elszeregettel használja — a hatás kedvéért a címeit.

A Mikecz Ödön dr. ellen irányuló denúnciació aláírta Sima Ferenc országos képviselő és a szentesi ref. egyház főgondnoka. Ez Károlyi Tibor gróf társ. elnökhöz van címezve, akinek azonban sehogy se akarnak imponálni a denúnciacióstulajdonosai.

Az állomási főnök és pénztáros ellen irányuló denúnciaciót írta Sima Ferenc, úgy is, mint a szentesi vasúti érdekeltiség elnöke. Ez az írás Ludvig államvasúti elnökigazgatóhoz van címezve — s a denúnciació

án s vasúti érdekeltségi elnöksége nyilván hatásra számít.

Hát mi azt kezdjük: hogyan van, hogy a közéletünk elismert vezérének csak ilyenkor, mikor denunciatálgat, jut eszébe ez az elnök volta? S hogyan van, hogy a vasúti számadások be-terjesztésével nem serénykedik elnöki kötelességének eleget tenni?

Innen-onnan 10 éve, hogy a szentesi vasutat építeni kezdték és 8 éve, hogy a vasutat a forgalomnak átadták. A vasúti végrehajtó-bizottság volt elnöke: Sarkadi Mihály halála óta közéletünk elismert vezéré lépett az elnöki örökbe; két éve annak is, hogy ez történt — és e két év alatt nem került idő arra, hogy a vasúti számadások végre elkészüljenek és fölülvizsgálata felküldessenek a fellettes hatósághoz?

Hát persze, közéletünk elismert vezéré kiváló előszeretettel vadássza a hangzatos titulusokat. Ezek hozzátartoznak az ő közéleti szerepléséhez, olyanok rajta, mint fényes ünnepek különdtségén a ragyogó díszmente. Mikor valahová kiállunk, felöltjük ezt a külső ragyogványt — a hatás kedvéért, aztan levétjük magunkról és levétjük vele együtt a vele járó kötelességeket is.

Szokása ez a mai kor emberének és elismert kitűnőségünk nem mondjuk, hogy egyedül áll e szokás szolgátságában. De aki — mint ő cselekedte — olyan vadul támadt bizonyos Csemegi Antal nevű szabadelvű(?) férfiú ellen 10 éves közmunkaszámadások elhanyagolásáért és aki e bűnért az egész megyei adminisztrációt marta — ostromozta, ország-világ előtt pellengérezte: annak nem szabad hasonló bűnbe esnie, annak nem szabad megteremtenei elszámolásra kötelezett közdolgok újabb 10 évi elhanyagolásával az általa ostromozott visszaélés új példányát.

Tessék már előadni azokat a vasúti számadásokat. És a megyei adminisztrációban is legyen bátorság — e számadások feltérjesztését végre — fegyelmi felelősség terhe alatt is — követelni. Ne csak a denunciatálgatás, de a kötelezett munkában is legyen elnöke Sima Ferenc a szentesi vasúti érdekeltségnek, mert — ha egy véletlenből — letelik róla az az elnökség, — bizonyosan ő lesz az első, aki e számadások 10 éves elhanyagolásáért a meggyét megfogja marni.

Elő hát azokkal a számadásokkal, elismert vezér elnök úr.

Országos vásárok.

A társadalomnak úgy számbeli nagyságánál mint munkájának nemzetgazdasági fontosságánál fogva egyik nevezetes része a kisiparosok osztálya. Ez az osztály, melynek pedig az államfentartás munkájában is nevezetes szerep jutott, úgy vagyoni helyzetében, mint erkölcsi erjében és tekintélyében napról-napra gyengül, pusztul. E pusztulás magára vona az államférfiaknak, a társadalom vezető embercinek és a sajtónak figyelmét egyaránt, úgy hogy ennek megszüntetése fontos napikérdéssé nőtte ki magát, melynek megoldására az illetékes tényezők mindegyikének közremunkálnia kell.

Ha a bajt gyökerében orvosolni akarjuk, kutatnunk kell az okok után, melyek azt előidézék. Hogy minő forrásokból ered a kisiparos- osztály folytonos hanyatlása, nem akarjuk ezúttal egyenkint számbavenni, azért

csak arra hívjuk fel a figyelmet, mit soraink homlokára tűztünk: a vásárokra.

A vásárok a mezőgazdákra, az iparosokra és kereskedőkre nézve cikkeik értékesítése, valamint az egész közönségre az adásvéves szempontjából, valamint a forgalom könnyűségére és gyorsaságára nézve úgyszólván nélkülözhetetlen tényezők. Amde a mai roppant nagy számmal fogva sok tekintetben több kárt mint hasznot hoznak, azért reformálásuk égető szükségé vált, mert úgy áll a dolog, hogy a vásárok száma részint magánérdekek érvényesülése, részint egyéb okokból annyira elszaporodott, hogy ma már nagyobbacska falu sincs 2-3 vásár nélkül, míg mezővárosokban, járásek székhelyein 4-5 vásár van évenként. Ebből kifolyólag azután megtörténik, hogy ugyanazon időben 2-3 helyen is tartanak vásárt, ugyanazon vagy legalább is egymást követő napokra esik három-négy. Vane a vásárok ily nagy számának értelme, haszna? Céla vezetők-e, üdvösek-e? Nemesak nem használnak, hanem egyenesen hozzájárulnak első sorban a kisiparosok tönkretetéséhez.

Az a szegény kisiparos vásárról-vásárra házal, el nem engedve egyet sem, mert biztatja-csalogatja az a remény: hátha csinál egy kis üzletet? Persze, a remény aztán csalfa lesz. Hiába töltötte el a drága időt, a munkanapot, hiába állta ki az eső záporát, tél hidegét, hiába költsékezett a vásárban magára, otthon családjára és hiába fizette a fuvardíjat: üres kezével tér haza, ha portékáit nagy veszteség árán elköttyavetvélni nem akarja. Így megy ez gyakran hetenkint 2-3 szor is, míg tele lesz adóssággal, mely azután fölemészti házat, földesekéit, melyekhez talán apa után jutott, vagy melyeket régi jobb időben szerzegetett össze.

Végre ott áll a teljes tönkretűjtés szelén s ekkor mit tesz? Valami biztos — ha sovány is, de — kenyér után néz, beszegődik hivatalokhoz, vasúthoz, iskolákhoz stb. szolgálnak, bakternak, s ha ez sem sikerül, lesz belőle napszámás.

De nem csak a kisiparosokra veszedelmes a vásároknak e nagy száma. Veszedelmes az igen sok gazdára is, habár nem is akkora mértékben. A ki ismeri a mi tót és magyar parasztjaink természetét, az előtt nem kell ez állításunkat hosszasan bizonyíthatni. Képes a vásárban fél napon át alkudozni, hogy lealkudja azt a 10-20 kr. különbséget, mely a csizma, dolmány áránál közte és az eladó iparos között van. Hah! de az iparos nem engedhet, mert talán éppen e csekély összeg volna az ő tisztá haszna a munkáján. Végre is ott hagyja, mert úgy gondolkozik: holnap meg a másik faluban lesz vásár, majd megveszem ott. Nem lévén számító természetű, figyelembe sem veszi elpazarolt idejét, költségét stb. S e mellett hányzór megtörténik az, hogy otthagytott dolmányok, csizmanak ára apránként leköttyog a garaton és se pénz, se posztó.

A vásártartást tehát reformálni, számukat kevesbiteni kell. Nagyon elég lenne, ha a járásek székhelyén s esetleg egyes nagyobb forgalmu vidékek csopontján tartának évenként 3-4 vásárt, a többit, az apró faluhelyeken tartott vásárokkal együtt megszüntetni kellene. A vásárok kevesbitését bőven kárpótolná azoknak sokkal nagyobb népessége, üzleti forgalmuknak élénksége, mely a mostani tespedést és pangást felszerűlné.

A sajtó már több ízben felemelte a vásárok reformjának kérdésében szavát, de ez ideig eredmény nélkül. Hogy a kívánt célhoz eljussunk, általános országos mozgalom kellene indítaniuk maguknak az iparosoknak. Akármelyik ipartestület felvetné a kérdést, memorandumba foglalná és az illetékes ipar- és kereskedelmi kamarájához terjesztené föl ama kérelem kapcsán, hogy a megkeresett kamara az úgy támogatására nyercer meg a hazai többi kamarákat is és egyszerre, együttesen és hathatósan kérjék a kormányt, hogy végre a vásáruget rendezni s a kisiparos osztály pusztulásának eme hatalmas tényezőjét reformálni ne késlekedjék.

Ujdonságok.

Szentes, 1895. május 16.

— **Jóváhagyott alapítványi oklevél.** A néhai való Sváb Jakab nagylelkű jótékony alapítványáról kiállított s az örökösök belégyezéseivel vármegyeink törvényhatósága által már elfogadott oklevelet — a közoktatásiügyi miniszter is jóváhagyta immár és az így jóváhagyott alapítványi oklevél a f. hó 15-én érkezett le a nevezett minisztériumtól a vármegyéhez. Az alapítványból — tudvalevően 5 közép- vagy felső-iskolai csongrádi vagy csongrádmezei tanuló részestül — tanulása idejére bontendijban, mely arra képesíti, hogy gondtól menten szentelje magát a tudományos pályának. A miniszteri jóváhagyó rendelet a f. hó 21-iki meggyűlés pöttárgyosozatára kerül további intézkedés végett s így az alapítvány kamatait már a f. évi októberi meggyűlés során módjában lesz a törvényhatóságnak 5 szegénysorsú jeles tanulónak, ösztöndíjken adatólni.

— **Emlékeztető.** Szentes város képviselőtestülete tisztújító-széket tart a mai napon, délcélt 9 órakor, a túl a kurcai tanácsközpont termében, a rendőr-fogalmazói és központi kiadói állás választás újjan leendő betöltése tárgyában.

— **Osztályharc.** Több iparos aláírásával egy közlemény jelent meg lapunk legutóbbi számában, amely visszautasítani célozta Szeder János városi képviselőnek a f. hó 9-iki meggyűlésen tartott és az egész iparososztályt lealázó durva támadását. A nyilatkozat egyenesen emberéért volt címezve s a gazdaosztály nem Szeder János és iparosaink sokkal értelmebbek, semhogy egy ember kiméletlen durvaságáért egy egész nagy társadalmi osztályt akarnának nyilvánosan megvádolni. Nyilatkozatuk — a tisztesség mértékén mérve, nem is birt hát semmi tendenciával és balmagyarázatot sem tűrt. De hát, arról senki sem tehet, hogy a Szentesi Lap című zelyenyák ujságnak a mértéke nem tisztességes s hogy most is úgy igyekszik feltüntetni a dolgot, mintha a lecke, mit iparosaink Szeder Jánosnak adtak, osztályharcot szítana s az egész gazdaosztályt akarná becsmérelni. Nagy fífikusok a mi zelyenyák jaink az igaz, de ez a fiika egy kicsit mégis otromba. Nem jut itt eszébe az osztályharc tisztességes embernek, bár a Szeder-féle minősítetlen támadások nagyon alkalmasak annak a felszítására. Az iparosok egyenesen a kellő címhez útatítottak vissza egy, egész testületüket meggyalázó kirohanást, melyet épp oly kevéssé menthet ki az a körülmény, hogy esetleg egy iparos milyen hangon tartotta a fölébezzését, mint ahogy iparosainkat se mentené, ha Szeder János durva kirohanásáért az egész gazdaosztályt okolnák és támadnak viszont. Osztályharcról hát, mely itt nincsen, ne is beszéljünk.

— **Bűnügyi végtárgyalás.** A Bartha Kálmán dr. vármegyei árvaszéki ülnök által Sima Ferenc és társai ellen indított bünyfenyit perben ma van a végtárgyalás a szegedi kir. törvényszék előtt. Négy éve húzódik ez az ügy, mely — köztudomás szerint abból kerekedett, hogy Sima Ferenc néhány úri és kocsis barátjával szövetkezett Bartha inzultálására, amire a kísérlet meg is

történt a Kass-szálló kerthelyiségében. Hogy a beidézettek mind megjelennek s a tárgyalás ezúttal végre megtartható lesz-e: ezt persze itthonról nem tudjuk. Megeshetik azonban könnyen, hogy valami alkalmi betegség most is újít állja majd a végtárgyalás megtartásának.

— **Egyleti ülése.** Emilitettük, hogy a zelenyák »Szentesi Lap« szerint a csongrádmezei gazdasági egylet a f. hó 19-én, tehát vasárnap délelőtt 10 órákor közgyűlést tart, a tyúkiacéteri Szeder-házban levő saját helyiségében. E tisztújító közgyűlést az elnökség hívja össze a nevezett pártlapban, mindazonáltal kérjük mi is az egylet tagjait, hogy az ülésen teljes számban szíveskedjenek megjelenni.

— **Esküvők.** Lövinger Adolf helybeli vegyesárú-kereskedő, a f. hó 12-én délután vezette oltárhoz, az izr. templomban, Götzl Lujza kisasszonyt, Götzl Illés helybeli terménykereskedő kedves, szép leányát. — Balogh József helybeli fiatal borbély-iparos pedig a f. hó 15-én délután 2 órákor tartotta esküvőjét, a helyb. ref. templomban Bartha Juliska kisasszonnyal, Bartha Bálint gazdalkodó kedves leányával.

— **Jószágvészedelem.** Mezei Ferenc derekgyháza-oldali 192-ik számu tanyáján, a napokban egy tehén hullott el, melyről a megejtett vizsgálat után megállapították, hogy lépfenében volt. A hatóság megette a szükséges intézkedéseket a tanya-istálló fertőtlenítésére.

— **Megkapó jelenet.** Azt írja a »Szentesi Lap« című zelenyák-újság, hogy mikor »közéletünk elismert vezére« a f. hó 12-én először vitte el megbotoztatása óta a fenséges koponyáját a szentesi 48-as körbe: megkapó jelenet volt az ott részére esett ovációt látni. Egy szemtanú tudatja most velünk, hogy csakugyan megkapó jelenet játszódott ott le az alkalommal a következőkben: Egy éltes városi irnok is ott vala akkor a körben, aki agyba-föbe magasztalta az elismert vezért, mire a kör egy más vendége megjegyezte, hogy ez csunya tettetés, mert az irnok úr röviddel előbb még lecaffolta a nagy vezért. Ezen összekülfönbözték s a vége az lett, hogy az öreg irnokot megkopták és kilóditották. Azaz hogy, ez még nem volt a dolog vége. Az öreg irnok átkullogott az Ugray-féle kávéházba, búját lehörpinteni; ott találta a város egy másik volt tisztviselőjét, akinek elpanaszolta: mi csúfság esett rajta a 48-as körben. A volt pályatárs lelke ezen annyira megescett, hogy fogta az öreg irnokot, visszavitte a körbe, rehabilitálás okáért. Igen ám, rehabilitálás! Ha az ott olyan könnyen menne? Nem ment, ahogy se ment. Sőt most már az történt, hogy megkapták a tényleges és a volt városi tisztviselőt és mind a kettőt — kilóditották. Im ilyen megkapó jelenetek játszódtak le a 48-as körben, hogy közéletünk elismert vezére megbotozott koponyáját először odavitte.

— **Reklamált óra.** A nemcs csaposmesterségben dolgozik a Kass-szálló sórcsarnokában Horváth András. Orosházáról jött ide, ahonnan most Gottstár István megkeresést intéz a rendőrséghez: venné el Horváth-tól a nála levő óráját és küldené el azt neki mint az ő jogos tulajdonát. Megjegyezi Gottstár, hogy Horváth az órá nem éppen tisztos úton tulajdonította el magának. Az utóbbit erre a rendőrség ki-

hallgatta és erősen tagadja, mintha a zsebóra nem volna az ő igaz jószágá, sőt állítja határozottan, hogy ő azt nemcsak megvette Gottstártól, de már el is adta ismét. Melyik részen van az igazság: majdnem olyan nehéz ezek szerint eldönteni, mint a híres fülemile perben, hogy kié is volt legyen hát a madárfütty.

— **Kicsinyek öröme.** Ehrlich Laura kisasszonynak a város által is segélyezett magán-kisedővője, a f. hó 20-án délután, a kicsinyek öröme, majalist tart a túl a kurcai népkertben. A majálisra délután 4 órákor vonul ki a csepp generáció az obligát zene hangja és lobogódísz mellett s a kedvesnek ígérkező gyermekmulatságon való részvételre a derék óvónő szívesen látja a szüléket és gyermekbarátokat is.

— **Kényszeroltás.** Nagy orvos-rendőri vizsgálatot tartottak a napokban a cigány-putrik közt, amelynek következménye az, hogy Fáraó füstös ivadéknak aprajánagyja, gyereke embere kénytelen lesz magát a védő himlőoltásnak alávetni. A kényszeroltás kiterjeszkedik a most fahatásban itt tanyázó teknős kőbor-cigányokra is.

— **Talált tárgyak.** A rendőrségnél többféle talált tárgy van letétben, miket a magukat igazolni tudó jogos tulajdonosok ugyanonnan elvihetnek.

— **Vásárok.** Szegváron a f. hó 18, 19 és 20-án, Kun-Szent-Martonban pedig ugyane napokon lesz az ideai tavaszi országos vásár megtartva.

Henneberg-selyem esak is akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színeket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, esik, kockázott, mintázottakat, damasztot s. t. h. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) postabér és vámenlessen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G. (os. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben.** Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (1)

ÉRTESETÉS.

A helybeli főgimnázium VIII-ik osztályában az osztályvizsgálatok folyó hó 15-én s 18-án (mindig délelőt) tartatnak meg. E vizsgálatok kezdete reggeli 8 óra.

Az írásbeli érettségi vizsgálatok pedig szintén a folyó hó 20, 21, 22, 24 és 25-én lesznek. Az írásbeli érettségi vizsgálatok kezdete reggeli 7 óra.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása. Mint a mai napon érkezett távirati tudósításokból kitűnik apró, és helyenkint zivataros esőtől eltekintve, az országban nagyobbára száraz időjárás uralkodik. Napok óta tehát inkább kedvezőtlen már az idő, mert nemcsak a növényzet nem nő, hanem a jószág is mindjobban romlik az aszály-járta vidékeken. Szomorú híreket kaptunk ma is az északkeleti és egyáltalában a keleti részekről; alig van már megye, ahol panaszra nem volna ok. Alig van község, ahol a jószág hiányát nem érezné a zöld takarmánynak; és még ára van a szálastakarmánynak, de meg a korpa és a szemterményekből készült dara is oly drága, hogy a gazda a költségeket, a terheket alig képes elviselni. Pár szóval kifejezve, nem merjük remélni, hogy a keleti részekben csak kis közepes termés is lehetne, még jó időjárás és kedvező esőzés esetén is. A gabonaművek ugyanis itt annyira silányak és külföldi szint mutatnak, hogy két-három-napos eső sem volna képes többé zöldd és erőteljessé változtatni a növényzetet. A legelők és rétek is nagyobbára kopárak, de lassanként kopárak lesznek azok a földek is, amelyek tavaszival lettek bevetve, de a melyekben a szárazság folytán rosszul lettek a magvak. Egyedül az Alföldön és itt sem mindenütt, továbbá a Dunántúl és részben a Duna balpartjának némely vármegyében tűrhető és kielégítő a vetések; a Tiszántúl fekvő vármegyék, a Tisza-Maros szöge és a Királyhágón innen elterülő síkságokon szintén nagyon sok a kívánni való. Békésvármegyében napról-napra pusztulnak az ősziek és a tavaszok; a szárazság itt is nagyon erős nyomokat hagyott fenn maga után. Előreláthatólag az idén országszerte még csak tűrhető termésre sem számíthat a gazdaközönség és ez igen nagy horderejű tény, amelynek káros következményei már most is, hát még később mennyire fognak mutatkozni. A szőlőknek és gyümölcsösöknek igen kedvez a száraz időjárás; a szőlővirágai mind jobban kezdenek előtűnedezni; a gyümölcsfák elvirágoztak csaknem mindenütt. A rozs a Dunán túl sok helyen nemcsak hogy a kalászat kitolta már, hanem néhol virágozni is kezd; a búza is itt-ott kalászosodik, ellenben a tavaszok még csak most hajtának szárbá ott is, ahol eső-hiány nem volt. A repce szépen hüvelyesedik, de bizony a repcét — igen ellepték a férgek.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. Mátyásy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

BORSZÉKI BORVIZ.

A szénsavas ásványvizek királya.

Kitűnő élvezeti gyógyviz, mely a bécsi és párisi világtárlatokon elismerő okiratot és ezüst érmet nyert.

Leggazdagabb szabad és félig kötött szénsav tartalmánál fogva eddig az egyedüli, mely az egyenlítő alatt is átszállítható, anélkül, hogy akár erejében, vagy jó ízében és üdőségében változást szenvedne.

Mint gyógyviz igen jó hatással alkalmaztatik: vérszegénység, idegbántalmaknál, emésztési zavaroknál, valamint női bajok és a húgy ivarszervezet több bántalmánál.

Mint üdítő ital tiszta, kellemes ízű, pezsgő borviz, tisztán vagy bor és szörpökkel vegyítve páratlanul áll!

Főraktár Szentes és vidékére:

MÓCZ KÁLMÁN

üveg- és porcellán-kereskedőnél jutányos áron kapható, továbbá minden fűszerkereskedésben.

DR. HALÁSZ

orvostudor

v. egyetemi tanársegéd

orr—torok—gége—füll

és

fogorvos

Hódmező-Vásárhelyen telepedett le.

Rendel: délelőtt 11—5-ig délután.

Fogházás, fogtömés, műfogak és fogorvosok. 4-2

Andrássy-útca 39, Szabó kőműves háza.

Hirdetmény.

A néhai Sarkadi Nagy Antal hagyatékhöz tartozó fábiáni és királyi búzavetések, úgy nemkülönbén Fábiánban még ki nem adott legelőföldek a folyó évi május hó 24-ik napján — vagyis áldozó-csütörtök utáni napon — délelőtt 9 órakor, a hagyatékhöz tartozó fábiáni nagy tanyán (Királysággal határos) tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adtnak.

Szentesen, 1895. május hó 13.

Soós Pál,

hagyatéki zárgondnok.

2-1

A bábocka-mindszenti szakasz igazgatója.

572/1895.sz.

Hirdetmény.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizszabályozó társulat bábocka-mindszenti szakaszának védgátjain, azok lejtőjén és a töltés padkákon a lucerna kaszálóknak és egyéb fűtermésnek ez évi használatát — kizárásával a magtermelésnek és legeltetésnek — 100 vagy 200 méteres szakaszokban nyilvános árverés útján s azonnali készpénz fizetés mellett, a helyszínén a legtöbbet ígérőknek f. évi május hó 20, 21 és 22-ik napjain bizottságilag haszonbérbe fog adtnak.

Az eladás sorrendje a következő:

1. május hó 20-án, hétfőn reggel 9 órakor a Szegfű-csárdánál kezdve, délig a kurcatoroki őrházig, délután 2 órakor folytatva a szegvár-szentesi határig;

2. május 21-én, kedden reggel 9 órakor a szegvár-szentesi határnál kezdve, délig a Kucori őrházig, délután 2 órakor kezdve felfelé a teési magas partig;

3. május 22-én, szerdán reggel 8 órakor az öcsöd-bábockai határnál kezdve délig a tűzkövesi őrházig, délután 2 órakor pedig ezen őrházról a teési magas partig.

Bérelni szándékozók ezen árverésre azzal hivatnak meg, hogy a haszonbérbe adott lucerna és fűtermés kaszálásának joga folyó év november 1-éig adatik ki és hogy a Kucori őrházról a teési magas partig terjedő gátvonalon esetleg a libalegeltetés joga és a víz felőli előtér is ki fog adatni.

Szentesen, 1895. május hó 10-én.

Schneider József,
h. igazg. sz. mérnök.

8-1

„Ne vegyél czigánytól szentet!” tartja egy régi közmondás. Joggal vonatkozathatom ezt az én árúháza, mert csak egy ilyen nagy üzlet, mint az enyém, adhat óriási árúmennyiségek készpénzvásárlása és egyéb előnyök mellett, mindent ilyen jutányosan, ami végeredményben a vevő javára esik.

A legszebb minták magánvevőknek díjtalan és portómentesen. Gazdag tartalmú mintakönyvek, melyeknek még soha nem voltak szabóknak bérmentve.

ÖLTÖZÉKSZÖVETEK

Pervien és Doszking a magas Klérus, előírás szerinti szövetek a cs. kir. hivatal-egyenruhák, továbbá veteránok, tüzölők, testgyakorlók és inasok részére, billiárd- és játékszalt, valamint hintőbűzhatok.

Legnagyobb raktára a stíriai, karintiai, tiroli stb. löden szöveteknek urak és nők részére, eredeti áron, dús választékban, ahogy azt semmiféle konkurrenciára sem képes nyújtani.

Legnagyobb választék csakis kintő és tartós női szövetekben, a legdivatosabb színekben. Mosószövetek, utazó-plédok 4-14 forintig.

Továbbá szabó kellékek (ujjhabélis, gombok, tű, cérna stb. stb.)

Jutányos, valódi, tartós, tiszta gyapjuszöveteket és nem olcsó rongyot, melyért a szabókotót se érdemes fizetni, ajánl:

Stikarofsky János, Brünben (Ausztria Manchestere.)

A legnagyobb gyapjuszövet gyári raktár, 1/2 millio frt értékben.

Szétküldés csakis utánvétellel. 20-13

Óvás! Ügyelők és házalók „Stikarofsky-féle árú” ajánlatáskával szokták silány portókájukat eladogatni. Hogy a L. fogyasztó közönséget ily félrevezetéstől megóvjam, közhírré teszem, hogy eféle egyéneknek semmiféle feltételek mellett sem szoktam árúmat eladni.

Jégkár elleni biztosítást

a legolcsóbban eszközöl,

— száz frt után 60 krajcárjával —

SCHILLER HERMANN M.

fűszerkereskedő, Szentesen. 3-2

Zenélő sétatálcá, Ujdonosági

elegáns tálcá, ércgombbal, melyen mindenki legott eljátszhatja a legszebb dalokat. Ujdonosági! Igen szép házi zenének vagy kirándulásoknál. Darabja csak 2 frt, utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldése mellett. Postabélyegeket közpénzzel fogadok el.

Kirberg O., Düsseldorfban a Rajna mellett.

Főnyeremény esetleg 500.000 márká.

Szerencse-jelentés!

A nyereményekért az állam kezekszik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás nyeremény — esélyeire való részvételle, melyben

11 millió 348,795 márkát mulhatlanul nyerni kell.

Ez előnyös pénz-sorsolás nyereményei, melyben tervszerűen csak 115.000 sorsjegy foglalattik, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márká.

Prémia	300,000 márká	56 nyeremény . . .	á 5000 márká
1 nyeremény	á 200,000 „	106 „	á 3000 „
1 „	100,000 „	231 „	á 2000 „
2 „	75,000 „	812 „	á 1000 „
1 „	70,000 „	1415 „	á 400 „
1 „	65,000 „	20 „	á 300 „
1 „	60,000 „	132 „	á 200 és 150 „
1 „	55,000 „	39755 „	á 155 „
2 „	50,000 „	8290 „	á 134,100 és 98 „
1 „	40,000 „	6848 „	á 69,42 és 20 „
3 „	20,000 „		
21 „	10,000 „		
		összesen:	57,700 nyeremény,

mely rövid néhány hónap alatt, 7 osztályban biztosan eldő.

Az első osztályú főnyeremény 50,000 márká, mely a második osztályban 55,000 márká, a harmadikban 60,000, a negyedikben 65,000, az ötödikben 70,000, a hatodikban 75,000, a hetedikben 200,000 márkára növekszik és így a 300,000 márkás prémiával 500,000 márká lehet.

Ezen első nyeremény sorsolásra, mely hivatalosan van megállapítva:

egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 frt 50 kr.
egy fél „ „ „ „ „ 1 „ 75 „
egy negyed „ „ „ „ „ „ 90 „

A megtörtént húzás után minden résztvevőnek, felszólítás nélkül, nyomban megküldöm a hivatalos sorsolási jegyzéket.

Sorsolási tervet az államcimerrel ellátva, melyből a betétek és a nyeremény felosztások mind a hét osztályra megtudhatók, előre küldök díjtalanul.

A nyereménypénzek kifizetése és szétküldése közvetlenül tölem történik az érdekeltekhez, pontosan és szigorú titoktartás mellett.

Megrendelések postautalvánnyal vagy levélben kéretnek.

Megbízásokkal a küszöbön álló pénz-sorsolására tehát azonnal, de legkésőbb

f. évi május 22-ig kiki bizalommal forduljon:

HECKSCHER JÓZSEF Bank- és pénzváltó üzletéhez, Hamburgban.